

7^ο Κριτήριο Αξιολόγησης- Απαντήσεις

Θεματική Ενότητα: Δημοκρατία- ολοκληρωτισμός, ενεργοί πολίτες

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

ΘΕΜΑ Α΄ 1η δραστηριότητα

Το κείμενο αυτό παιδιά, αναφέρεται στα χαρακτηριστικά του ενεργού πολίτη. Χρειάζεται να συμβάλλει στο γενικό καλό. Βεβαίως να παρακολουθεί τις πολιτικές εξελίξεις, έτοιμος να επέμβει αν δει ότι κάτι δεν πάει καλά και να είναι δραστήριο μέλος κοινωνικών συλλόγων. Απαιτείται όχι μόνο η πολιτικοποίησή του αλλά η συνεχής δράση του και η πλήρης ενημέρωσή του. (56 λέξεις)

ΘΕΜΑ Β΄ 2η δραστηριότητα

Για να = σκοπό

Δηλαδή = Διευκρίνιση, Επεξήγηση

Κατ' αρχάς = Χρονική σειρά και ακολουθία νοημάτων

Επίσης = Προσθήκη

Για παράδειγμα = Διευκρίνιση, Επεξήγηση

Ακόμα = Προσθήκη

3η δραστηριότητα

Πρωτοβουλίες > άβουλος

Αλληλοεξαρτάται > απεξάρτηση

Δραστηριοποιείται > χειροποίητο

Συμμετοχή > διπλωματούχος (δίπλωμα + έχω)

Καινοτομίες > άτομο

Πρωτοβουλίες > άβουλος

4η δραστηριότητα

Επίκληση στη αυθεντία υπάρχει στην 1^η παράγραφο “Για να υπάρξει λοιπόν, αυτή η αρμονική σχέση, πρέπει να υπάρχουν «πολίτες» σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, δηλαδή ενεργοί πολίτες όπως τους ονομάζουμε σήμερα”. Έτσι, ο λόγος του αποκτά κύρος και αξιοπιστία, ενισχύεται η επιχειρηματολογία του για τη σημασία του ενεργού πολίτη ενώ αναδεικνύονται οι γνώσεις του.

ΘΕΜΑ Γ' Ερμηνεία και παραγωγή λόγου

Ομιλία

Προσχεδιασμένος προφορικός λόγος με στόχο την ενημέρωση των ακροατών για κάποιο ζήτημα.

Στην προσφώνηση χαιρετίζουμε το κοινό

Στον πρόλογο και τους γνωστοποιούμε το θέμα της ομιλίας μας (Σας ευχαριστώ για την παρουσία σας. Το θέμα που θα αναλυθεί είναι...).

Στο κύριο μέρος παρουσιάζουμε τα επιχειρήματά μας όπως και στην έκθεσή μας. Γίνεται χρήση β' ενικού και β' πληθυντικού προσώπου για την διατήρηση του επικοινωνιακού τόνου. Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε και παραδείγματα.

Στον επίλογο έχουμε το συμπέρασμα.

Στην αποφώνηση έχουμε τυπικές ευχαριστίες (Σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας, ελπίζω όσα ειπώθηκαν να αποτελέσουν ερέθισμα για σας).

Σημαντικό: το επικοινωνιακό ύφος να φαίνεται σε όλο το κείμενο με β ενικό ή πληθυντικό πρόσωπο, αποστροφή στο κοινό

Κατά την ανάπτυξη θα επικεντρωθείτε στα παρακάτω:

- ✓ Κοινωνικός – πολιτικός διάλογος που προϋποθέτει σωστή ενημέρωση.
- ✓ Ελεύθερη έκφραση και ανταλλαγή απόψεων .
- ✓ Εκπαίδευση που να παρέχει ευκαιρίες για πολύπλευρη γνώση και να προωθεί το διάλογο, την κριτική.
- ✓ Ενεργητική συμμετοχή στα κοινά.
- ✓ Ενδιαφέρον άγρυπνο της οικογένειας και των πνευματικών ανθρώπων στη διαμόρφωση δημοκρατικών πολιτών.

Ενδεικτική Απάντηση

Αγαπητοί συμμαθητές και συμμαθήτριες

Σας ευχαριστώ που είστε εδώ σήμερα. Το θέμα που θα αναλύσουμε αφορά τους τρόπους με τους οποίους εμείς οι νέοι μπορούμε να προστατέψουμε τη δημοκρατία. Η δημοκρατία είναι ένα πολίτευμα που βασίζεται στη συμμετοχή, στον διάλογο και στην ελευθερία έκφρασης. Γι' αυτό, είναι απαραίτητο να γνωρίζουμε τον ρόλο που μπορούμε να διαδραματίσουμε για τη διατήρησή της.

Αρχικά, ο κοινωνικός και πολιτικός διάλογος είναι το κλειδί για μια υγιή δημοκρατία. Είναι σημαντικό να είμαστε σωστά ενημερωμένοι για τις πολιτικές εξελίξεις, αλλά και για τα κοινωνικά ζητήματα που μας αφορούν. Μπορούμε, για παράδειγμα, να ενημερωθούμε από αξιόπιστες πηγές και να αναπτύσσουμε κριτική σκέψη ώστε να μην παρασυρόμαστε και να λαμβάνουμε λάθος πληροφορίες.

Η ελεύθερη έκφραση και η ανταλλαγή απόψεων είναι, επίσης, θεμελιώδη στοιχεία της δημοκρατίας. Καθένας από εμάς πρέπει να έχει το θάρρος να εκφράζει τη γνώμη του, αλλά και να ακούει τις απόψεις των άλλων με σεβασμό, συμβάλλοντας έτσι στη δημιουργία ενός ζωντανού και δημοκρατικού διαλόγου.

Η εκπαίδευση, με τον ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο της, πρέπει να μας προσφέρει την ευκαιρία για πολύπλευρη γνώση και να προωθεί την κριτική σκέψη και τον διάλογο. Μέσα από τη μάθηση, μπορούμε να αναπτύξουμε τις αναγκαίες δεξιότητες ώστε να γίνουμε ενεργοί πολίτες.

Επίσης, η συμμετοχή στα κοινά είναι απαραίτητη. Δεν αρκεί να παρακολουθούμε τις εξελίξεις από μακριά, αλλά να συμμετέχουμε ενεργά σε πολιτικές και κοινωνικές δράσεις.

Από τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι η δημοκρατία είναι ένα αγαθό που πρέπει να προστατεύουμε καθημερινά, με την ενημέρωση, την ελεύθερη έκφραση και τη συμμετοχή μας.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας, και ελπίζω αυτά που ειπώθηκαν να αποτελέσουν ερέθισμα για δράση.

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ΘΕΜΑ Α΄ - 1^η Δραστηριότητα

Το ποιητικό υποκείμενο αναφέρεται στην εμπειρία του από το αυταρχικό σύστημα της χώρας του ότι έπρεπε διαρκώς να κρατά το στόμα του κλειστό. Όλοι του έλεγαν να σωπάσει και να μην ασχολείται καθόλου με τα κακώς κείμενα. Να γίνει μουγκός καλύτερα, ακόμη και αν βλέπει τις φρικτές πράξεις γύρω του. Έτσι έπραξε μέχρι την

ηλικία των είκοσι ετών. Τονίζει όμως πως δεν θα μπορέσει να κρατηθεί για πολύ ακόμη και με λυγμούς θα φωνάζει την αλήθεια επιτέλους. (77 λέξεις)

ΘΕΜΑ Β΄ 2η δραστηριότητα

Δυο επαναλήψεις χαρακτηρίζουν το ποίημα. Η πρώτη «Σώπα, μη μιλάς, σώπασε, Σώπα!, Σώπα, σώπαινε» τονίζει τη σημασία της σιωπής κάτι που ο ίδιος μισούσε. Αποσκοπεί να δώσει έμφαση αλλά και να δηλώσει συναισθηματική φόρτιση, καθώς επιθυμεί να εκφράσει την αντίδρασή του μέσω της ποίησης.

Η άλλη και ακόμη πιο έντονη είναι: «Κόψε τη γλώσσα σου, κόψ' την αμέσως. Κόψε τη γλώσσα σου». Δίνεται για ζωντάνια στο κείμενο, έμφαση και ένταση. Τονίζεται ακόμη το έσχατο μέσον για να συντείνουν το ποιητικό υποκείμενο, που είναι το κόσμιο της γλώσσας τους.

3η δραστηριότητα

Κόμματα στο ασύνδετο σχήμα («έκλαιγα, γέλαγα, έπαιζα μου λέγανε»). Ο λογοτέχνης για να προσδώσει περισσότερη ζωηρότητα, γοργότητα και συναισθηματική φόρτιση τοποθετεί αλλεπάλληλες λέξεις, προτάσεις ή φράσεις χωρίς σύνδεσμο.

Εισαγωγικά και διπλή τελεία για να μεταδώσει αυτούσια τα λόγια όσων ήθελαν να του επιβάλλουν σιωπή. (“ μου λέγανε: «σώπα», μου λέγανε : «εσένα τι σε νοιάζει; Σώπα!»”). Εκείνος όμως δεν τους άκουγε και με τα εισαγωγικά τονίζεται η αντίθεση λόγων των άλλων σχετικά με τα έργα του ποιητή.

ΘΕΜΑ Γ΄

Η κραυγή αγωνίας του συνεπούς ανθρώπου απέναντι στις ιδέες του. Μια ζωή το ποιητικό υποκείμενο δεν μιλούσε ενώ έβλεπε την καταπάτηση των ελευθεριών των συμπολιτών του. Όλη αυτή η προσπάθεια τον έφερε στα όρια του. Πρέπει να κρατήσει τον αυτοσεβασμό του. Τονίζει λοιπόν πως δεν θα μπορέσει να κρατηθεί για πολύ ακόμη και με λυγμούς θα φωνάξει την αλήθεια επιτέλους. Ο ποιητής τίμησε το ποίημά του “Σώπα, μη μιλάς”, αφιερώνοντας τη ζωή και το έργο του σε μια συνεχή σύγκρουση με τις δικτατορικές εναλλαγές της Τουρκίας και στο τέλος της ζωής του το φανατικό ισλαμισμό. Υπερασπίστηκε πάντα την ελευθερία στην κριτική, τα έργα του αντιμετωπίστηκαν με λογοκρισία, φυλακίσεις και απόπειρες δολοφονίας. Όλα αυτά αποτυπώνονται έντονα στο ποίημα αυτό. (118 λέξεις)